

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Ліцензування і патентування діяльності»

	Ступінь освіти	магістр
	Освітня програма	Телекомунікації та радіотехніка
	Тривалість викладання	2 чверть
	Заняття:	Осінній семестр
	лекції:	2 години
	практичні заняття:	2 години
	Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6651>

Кафедра, що викладає Безпеки інформації та телекомунікацій

Інформація про викладача:

Сафаров Олександр Олександрович	доцент, к.т.н.
Персональна сторінка	http://b125.nmu.org.ua/staff/safar/
Е-пошта:	safarov.o.o@nmu.one

1. Анотація до курсу

Завданням курсу є формування цілісної системи знань про інтелектуальну власність, специфіки діяльності у інноваційній, винахідницькій та патентно-ліцензійній сфері, методологічних основ створення об'єктів промислової власності, міжнародного співробітництва у галузі електронних комунікацій, захисту патентних прав в радіотехніці, авторського права та суміжних прав, а також системи патентної інформації.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – опанування механізмів правового регулювання відносин, пов'язаних із створенням і використанням об'єктів права інтелектуальної власності, включаючи вправо інтелектуальної власності на програмні продукти що використовуються в електронних комунікаціях та авторське право на схемотехнічні рішення в та радіотехніці; отримання необхідних навиків кваліфікації результатів творчої діяльності при здійсненні інновацій в телекомунікаціях; захисту майнових та особистих немайнових прав авторів та їх правонаступників як в Україні так і за її межами.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з сучасними передовими концептуальними та методологічними знаннями при виконанні науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань;
- ознайомити здобувачів вищої освіти із фундаментальними теоретичними знаннями з ініціювання, організації та проведення комплексних досліджень у науково-дослідницькій та інноваційній діяльності в галузі телекомунікацій та радіотехніки;
- ознайомити здобувачів вищої освіти із сучасними інформаційними та комунікативними технологіями при обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел що захищені авторським правом;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з практичним досвідом прийняття виважених та обґрунтованих з точки зору доброчесності та права рішень як у стандартних, так й нестандартних ситуаціях при ліцензуванні та впровадження процедур та стандартів, прийнятих Міжнародною спілкою електров'язку.

3. Результати навчання

Знати базові принципи теорія права інтелектуальної власності в галузі телекомунікацій та радіотехнічних систем, методологію охорони інтелектуальної власності в галузі електронних комунікацій та радіотехніки, знати порядок ліцензування радіочастот в Україні.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. Теорія права інтелектуальної власності.

- 1.1. Суб'єкти і об'єкти інтелектуальної власності.
- 1.2. Роль держави у формуванні та ефективному використанні інтелектуальної власності.
- 1.3. Авторське право і право промислової власності в Україні.
- 1.4. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності в галузі телекомунікацій.

2. Методологія охорони інтелектуальної власності в галузі електронних комунікацій та радіотехніки.

- 2.1. Патентна інформація та документація.
- 2.2. Патентні дослідження в галузі телекомунікацій.
- 2.3. Патентування прав на винаходи і корисні моделі в галузі телекомунікацій та радіотехніки.
- 2.4. Порядок набуття прав на промислові зразки, наукові відкриття і раціоналізаторські пропозиції.

3. Комерціалізація інтелектуальної власності.

- 3.1. Ринок інтелектуальної власності в Україні, його особливості та структура.
- 3.2. Роль ліцензійних угод у комерціалізації інтелектуальної власності.
- 3.3. Інтелектуальна власність як капітал.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Правила використання пропріетарного, напіввільного та вільного програмного забезпечення в пристроях електронних комунікацій.

2. Пошук патентної інформації та оформлення патентної документації. Методика патентування інтелектуальної власності в електронних комунікаціях та радіотехніці.
3. Ліцензування радіочастот в Україні. Ліцензування користування радіочастотним спектром.
4. Специфіка та методологія оцінювання розрахунку вартості об'єктів інтелектуальної власності.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Необхідний доступ до системи дистанційного навчання НТУДП. На практичних заняттях необхідна програмного середовища Internet.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74 - 89	добре
60 - 73	задовільно
0 - 59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Бонус	Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні		
55	40	30	5	100

Практичні роботи приймаються за контрольними запитаннями до кожної з роботи. Теоретична частина оцінюється за результатами здачі іспиту у весняному семестрі. Кожний білет містить 2 питання.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Робота повинна містити розгорнуті відповіді на два питання білету. Якщо робота виконується у дистанційному режимі, то видача номеру білета проходить через систему MS Teams у зазначеній викладачем групі спілкування. В такому режимі виконана робота пишеться вручну, фотографується та відсилається не електронну пошту викладача у впродовж встановленого викладачем часу. За виконану роботу нараховуються бали:

53 бали – дана розгорнута відповідь на два питання;

40 балів – дана розгорнута відповідь на одне питання, але є помилки при розгляді іншого питання, або є несуттєві помилки у відповідях на два питання;

25 балів – дана повна відповідь на одне питання або на два питання зі значними помилками;

15 балів – відповідь на одне питання із значними помилками;

0 балів – відповіді на питання відсутні або повністю невірні, або робота здана несвоєчасно.

6.4. Критерії оцінювання практичної роботи

З кожної практичної роботи здобувач вищої освіти отримує запитання з переліку контрольних запитань до роботи.

10 балів – Достатня зрозумілість відповіді

7 балів – Добра зрозумілість відповіді

5 балів – Задовільна зрозумілість відповіді

0 балів – Незадовільна зрозумілість відповіді

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.6. Бонуси

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Моделювання складних нелінійних процесів в кібербезпеці». За участь у анкетуванні здобувач вищої освіти отримує **5 балів**.

8 Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін.: за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. – 374 с.
2. Мелентьев О. Б. Основи патентознавства та раціоналізації: навчально-методичний посібник. – Умань: АЛІМІ, 2016. – 160 с.
3. Москалюк Н. Б., Кузьмич Л. В. Право інтелектуальної власності. Практикум: навч. посібник. – Тернопіль, 2017. – 200 с.
4. Патентознавство та ліцензування : навчальний посібник / Ю. О. Басова, Г. М. Кожушко, І. В. Шурдук. – Полтава: ПУЕТ, 2019. – 165 с.
5. Патентознавство: навчальний посібник / [укл.: Л. Г. Ніколайчук, Л. Б. Демидчук]. – Львів: Видавництво ЛІКА, 2015. – 172 с.
6. Романадзе Л. Д., Цибульов П. М., Кулініч О. О. Інтелектуальна власність: підруч. для студентів екон. спец. – Херсон : ОЛДПЛЮС, 2016. – 422 с.
7. Стоянець Н. В., Турчина С. Г. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. – Суми, 2020. – 230 с.

Електронні ресурси

1. Міжнародна спілка електрозв'язку (ITU). URL: <https://web.archive.org/web/20140102191914/http://ref.rushkolnik.ru/v50801/?page=3>
2. Закон України про електронні комунікації. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>
3. Національна комісія з питань регулювання зв'язку в Україні. Про затвердження Ліцензійних умов здійснення діяльності у сфері телекомунікацій з надання послуг фіксованого телефонного зв'язку з правом технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електрозв'язку: місцевого, міжміського, міжнародного. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0019-10#Text>
4. Національна комісія з питань регулювання зв'язку в Україні. Про затвердження Ліцензійних умов користування радіочастотним ресурсом України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1237-05#Text>

5. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку. Ліцензування користування радіочастотним спектром. URL: <https://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=53&language=uk>